

sultatet er blevet en meget udførlig og vistnok særdeles paalidelig Monografi, som den desværre ikke er alt for almindelig i den etnografiske Literatur.

Der findes særlige Afsnit baade om de antropologiske Forhold, Erhverv, Bolig, Dragt o. s. v.; men det, der særlig har fanget Forf.'s Interesse, synes at være Religion og Samfundsordning. Vi kan ikke her komme ind paa Enkeltheder. Kun et enkelt Punkt skal drages frem, dog ikke som Indvending, da Anm. er forholdsvis læg paa det afrikanske Omraade, men som et Spørgsmaal. Forf. behandler, som saa mange andre, Klanvæsen og Totemisme under ét. Hos en stor Mængde amerikanske Stammer har det vist sig, at de to Ting oprindeligt intet har med hinanden at gøre, men først senere er smeltet sammen. Kan ikke noget lignende tænkes at være Tilfældet her? En Del synes at pege i den Retning, f. Eks. at Forf. ikke har kunnet faa opsporet Totem for alle Klaner, at nogle derimod har to Totem, og at andre har de samme.

Som en virkelig, om end ikke særlig vægtig Indvending kan det derimod fremføres, at Læseren baade savner et Kort og en Nøgle til Forstaaelse af de fonetiske Tegn.

Forf. har under Forberedelse et Værk om Sproget og et andet om Akamba-Folklore, som uden Tvivl vil bidrage til at kaste yderligere Lys over det allerede nu saa vel skildrede Folk. Det er Forf.'s Fortjeneste, at Akamba sikkert maa regnes for en af de allerbedst kendte Bantu-Stammer.

Kaj Birket-Smith.

Ewald Banse: Expressionismus und Geographie.

Georg Westermann. Braunschweig 1920. 27 Sider. 8°.

Forf., der er kendt som en livfuld Skildrer af Orienten og som Ophavsmand til en næppe anbefalelsesværdig Nyinddeling i »Verdensdele«, har i den foreliggende Pièce sat sig som Maal at rive Geografien ud af sin regelrette Bane.

Nyt Blod er altid forfriskende, og vi kan sikkert ogsaa give Forf. Ret paa to Punkter. Det ene er, at de almindelige, geografiske Skildringer ofte i en overordentlig uhyggelig Grad mangler Kunst og Aand. Det næste, at vor Videnskab i lovlig høj Grad er et »Professorfag«, som ikke ret mange inden for Almenheden af egen fri Vilje giver sig i

Lag med; selvfølgelig hænger dette sammen med den først nævnte Omstændighed, men Forf. glemmer, at det ogsaa skyldes Geografiens sene Anerkendelse som Videnskab, en Anerkendelse, der knap har faaet Tid til at slaa Rod i Folks Bevidsthed. Forf. mener imidlertid at have fundet det Trylleord, der, blot det udtales, lader en ny Morgenrøde oprinde: den ekspressionistiske Geografi, der ikke giver et gammeldags Billede af Landene, men lader os føle deres inderste Sjæl. Den gamle, beskrivende Kosmografi, der sad i Højsædet lige til Alex. v. Humboldt's Dage, saavel som det 19. Aarhundredes forklarende Geografi skal nu vige Pladsen for den kunstneriske, Geografiens højeste Maal.

Forf. gaar stiltiende ud fra, at Videnskaben har sit Maal i Kunsten, hvilket turde være uholdbart. Men lad gaa — Kunst og Videnskab kan næppe helt skilles. Imidlertid svarer jo den beskrivende Geografi ret nøje til Indsamling af Materialet, den forklarende til dets videnskabelige Bearbejdelse. Skulde nu en ny Fremstillingsform gøre de to første Faser af Arbejdet overflødige? Vi er her ved det springende Punkt: Forf. gør Geografi til enstydigt med geografisk Fremstilling uden at værdige den geografiske Forskning et Ord!

Hvad nyt bydes der os da? Der findes et Par Prøver derpaa i Form af en Skildring af Syrien og en af Vest-Arabien. De er holdt i en temmelig svulstig Stil, men for øvrigt isprængt flere rammende Bemærkninger og malende Billeder. Dog bliver Forf. næppe den ny Columbus, som han ønsker at være, og den videnskabelige Forskning vil sikkert fortsættes ret uanfægtet — ikke mindst efter den amerikanske Metode, som naturligvis endnu har nogle Børnesygdomme at overstaa, men over hvis Død Forf. dog, for Resten paa en noget usmagelig Maade, hoverer for tidligt.

Kaj Birket-Smith.

The Brazilians and their Country by Clayton Sedgwick Cooper. With map and many illustrations. London 1919. William Heinemann.

Dette 403 Sider store Værk er skrevet af en Amerikaner fra U. S. A., der ganske vist har set Land og Folk i Brasilien igennem nordamerikanske Brilller, men alligevel er sikkert hans Opfattelse af Forholdene ikke meget forskellig fra en Evropæers. I hvert Fald ikke mere, end at det specifik ameri-